

Princíp subsidiarity ústavnej sťažnosti a opravné mechanizmy v interných aktoch prokuratúry

Tomaš, L.*

TOMAŠ, L.: Princíp subsidiarity ústavnej sťažnosti a opravné mechanizmy v interných aktoch prokuratúry**. Právny obzor, 108, 2025, č. 5, s. 435 – 452. <https://doi.org/10.31577/pravnyobzor.2025.5.02>

The Principle of Subsidiarity of Constitutional Complaint and Remedy Mechanisms in the Internal Acts of the Prosecutor's Office. The principle of subsidiarity represents an effective organizational model of human society, wherein a higher level should engage in addressing a particular matter only when the lower level lacks the competence to do so. One of the areas in which the principle of subsidiarity finds significant application is constitutional adjudication, particularly in proceedings concerning individual constitutional complaints. Although interpretations of the subsidiarity principle in this context vary, most scholars agree that one of its key manifestations is the requirement that a complainant must exhaust all available remedies before lodging a constitutional complaint. A problem arises, however, when a particular remedy mechanism is not established by law, but rather by an internal instruction that lacks general binding force and public accessibility. This is the case with the request for review of the conduct of a prosecutor or police officer, which is governed by an instruction of the Prosecutor General on the procedure to be followed by prosecutors in handling requests for the review of legality in pre-trial criminal proceedings. In this context, the author analyzes the development of the Constitutional Court of the Slovak Republic's practice—which has thus far been inconsistent—regarding the necessity of exhausting such a request before filing a constitutional complaint. The author also reflects on the possibilities for achieving an optimal resolution to this issue, both in the current situation and in future developments.

Key words: *principle of subsidiarity, constitutional complaint, internal instruction, prosecutor's office*

Úvod

Princíp subsidiarity predstavuje v kontexte ústavnej sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy SR¹ mnohohrstvový fenomén dopadajúci na viaceré roviny konania pred Ústavným súdom SR. Možno poukázať napríklad na subsidiaritu v zmysle vymedzenia vzájomných pomerov medzi Ústavným súdom SR a ostatnými orgánmi verejnej moci, primárne všeobecnými súdmi a správnymi súdmi, sekundárne aj inými orgánmi, napríklad prokuratúrou, Ministerstvom vnútra SR, Národnou radou SR, vládou SR, jednotlivými orgánmi verejnej správy a pod. Princíp subsidiarity sa však môže spájať aj s metodikou posudzovania ústavnej sťažnosti senátom Ústavného súdu SR, kde jednotlivé kroky predchádzajú iné, subsidiárne dané kroky. Napokon sa dá zobrať do úvahy aj subsidiárne použitie procesných pravidiel iných právnych odvetví v ústavnom procese, typicky Ci-

* JUDr. Lukáš Tomaš, PhD., Právnická fakulta UPJŠ v Košiciach, Ústav teórie práva Gustava Radbrucha.

** Tento článok je financovaný EÚ NextGenerationEU prostredníctvom Plánu obnovy a odolnosti SR v rámci projektu č. 09I03-03-V05-00008.

¹ Ústava Slovenskej republiky č. 460/1992 Zb. v znení neskorších ústavných zákonov.

vilného sporového poriadku² (§ 62 zákona o Ústavnom súde SR).³ Tejto variabilite zodpovedá aj skutočnosť, že ponímanie princípu subsidiarity nie je jednotné ani v právnej vede. V tejto súvislosti možno bez nároku na úplnosť, teda ilustratívne, poukázať na niekoľko názorov.

Napríklad R. Procházka diferencuje najskôr silnú (separačnú) a slabú (komplementárnu) verziu subsidiarity. Kým silná verzia subsidiarity znamená, že Ústavný súd SR rozhoduje len o veciach, ktoré vôbec nepatria do právomoci všeobecných súdov, v slabej verzii subsidiarity Ústavný súd SR koná aj o tom, čo do ich pôsobnosti spadá, ale pri konaní o čom sa dopustili porušenia základných práv a slobôd. Komplementárna verzia subsidiarity má ešte dve vetvy, procesnú a materiálnu. Kým procesná verzia znamená, že Ústavný súd SR meritórne preskúmava vec len v rozsahu namietaného porušenia základného práva na súdnu a inú právnu ochranu (čl. 46 a nasl. Ústavy SR) a neskúma vec v rozsahu porušenia tzv. materiálneho práva, v hmotnej verzii Ústavný súd SR podrobuje prieskumu aj materiálne základné právo. Napokon R. Procházka rozlišuje subsidiaritu ako kompetenčný princíp a subsidiaritu ako princíp vhodnosti. Kompetenčnou subsidiaritou sa chápe rozdelenie právomocí medzi jednotlivé úrovne rozhodovania, napríklad Ústavný súd SR a všeobecné súdnictvo. To sa spája s možnosťou odmietania ústavnej sťažnosti z procesných dôvodov, keďže v danom prípade bola daná, resp. je daná rozhodovacia právomoc iného orgánu (napríklad všeobecného súdu). Subsidiarita z hľadiska vecnej opodstatnenosti značí skúmanie návrhu na začatie konania pohľadom vecnej dôvodnosti.⁴

J. Štiavnický diferencuje najskôr procedurálnu podobu subsidiarity, ktorá sa týka úpravy podmienok prístupu k ústavným súdom. Tá sa spája s potrebou vyčerpania opravných prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľovi poskytuje na ochranu jeho práv pred podaním ústavnej sťažnosti. Potom uvádza subsidiaritu v odlišnom rámci: Metodickou – algoritmickou subsidiaritou rozumie poradie spôsobu hodnotenia ústavnej sťažnosti senátom, kde je potrebné skúmať (i) najskôr prípustnosť ústavnej sťažnosti, (ii) na to ústavnosť procesu a (iii) napokon dodržanie hmotných práv v konaní pred orgánmi verejnej moci. J. Štiavnický odlišuje aj metodickú – ústavnú subsidiaritu, kde ide o vzťah ústavného práva a jednoduchého práva. Tu sa subsidiárne pôsobenie ústavného súdnictva voči všeobecným súdom vymedzuje v podstate v tom smere, že ústavný súd nezasahuje v každom prípade porušenia právnej regulácie, ale len vtedy, ak problém dosahuje dimenziu ústavnosti. Napokon, okrajovo traktuje aj ďalšie dve podoby subsidiarity, a to (i) subsidiárne používanie všeobecného civilno-procesného kódexu v konaní v ústavnom súdnictve, ako aj (ii) aplikáciu zásady *lex specialis* v konkrétnych prípadoch.⁵

² Zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov.

³ Zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

⁴ Pozri PROCHÁZKA, R. Subsidiarita – kompetenčný princíp alebo princíp vecnej opodstatnenosti? In DLUGOŠOVÁ, Z. (ed.) *Prístup k spravodlivosti – bariéry a východiská. Princíp subsidiarity v rozhodovaní súdov*. Poniky : Centrum pre podporu miestneho aktivizmu, 2005, s. 2 – 6.

⁵ ŠTIAVNICKÝ, J. Princíp subsidiarity v českej a slovenskej súdnej moci. In HLOUŠEK, V., ŠIMÍČEK, V. (eds.) *Dělba soudní moci v České republice*. Brno : Masarykova univerzita v Brně, Mezinárodní politologický ústav, 2004, s. 148 a nasl.

Z. Dluhošová vo svojom prakticky ladenom príspevku *Princíp subsidiarity a jeho prejav v rozhodovaní Ústavného súdu Slovenskej republiky* v rozličných aspektoch uvažuje o prieskume postupov a rozhodnutí všeobecných súdov a iných orgánov zo strany Ústavného súdu SR. Pritom sa zamýšľa nad interpretáciou pojmu „iný súd“ v kontexte čl. 127 ods. 1 Ústavy SR: Uvažuje nad tým, či sa Ústavný súd SR môže vôbec zaoberať prieskumom ústavnosti rozhodnutí všeobecných súdov, a ak áno, tak „či ústavnému súdu stojí v ceste prekážka, aby poskytol ochranu hmotným základným právam aj v prípadoch, kedy sťažovatelia zároveň nenamietajú porušenie spravodlivého procesu (keď sa porušenie týchto práv v porušení procesných princípov implicitne nachádza) alebo, formulované všeobecnejšie, v prípadoch, kedy sú právne a skutkové závery všeobecných súdov z ústavného hľadiska neakceptovateľné.“⁶ Pritom poukazuje aj na subsidiaritu v judikatúre Ústavného súdu SR (IV. ÚS 65/05), z ktorej vyplýva – „princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu je ústavným príkazom pre každú osobu. Preto každá osoba, ktorá namietá porušenie jej základného práva, musí rešpektovať postupnosť tejto ochrany a požiadať o ochranu ten orgán verejnej moci, ktorý je kompetenčne predsunutý pred uplatnenie právomoci ústavného súdu“.⁷ Tieto úvahy sa približujú mysleniu R. Procházku, ktorý obdobne uvažuje o silnej a slabej verzii subsidiarity v dvoch podobách – procesnej a materiálnej, resp. aj o kompetenčnej subsidiarite. Zo Štiavnického uhla pohľadu ide o obdobu istej časti subsidiarity metodickej – algoritmickej a subsidiarity procedurálnej.

Uvádzaní autori teda ponímajú princíp subsidiarity rozlične. Popri polemike o tom, či ústavné súdnictvo má skúmať len porušenie procesných základných práv (napríklad základného práva na súdnu ochranu), resp. aj procesných, aj hmotných základných práv (napríklad jednak základného práva na súdnu ochranu, ako aj základného práva na ochranu vlastníctva), je však prinajmenej jedna ďalšia črta týmto úvahám spoločná: všetci autori v určitej forme chápu, že obsahom princípu subsidiarity je aj nevyhnutnosť vyčerpania opravných mechanizmov v sťažovateľovej dispozícii pred inými orgánmi verejnej moci. Až následne sa možno obrátiť na ústavné súdnictvo s požiadavkou o ochranu ústavných práv. Práve **kompetenčné vnímanie princípu subsidiarity**, ktorý termín si osvojila aj aktuálna prax Ústavného súdu SR,⁸ predstavuje východiskový bod pre úvahy tvoriace jadro tohto článku.

Cieľom článku je formulovať náhľad na vývoj rozhodovacej praxe Ústavného súdu SR v súvislosti s opravným prostriedkom svojho druhu (*sui generis*), ktorým je žiadosť o preskúmanie postupu prokurátora alebo policajta (ďalej len „žiadosť“) vybavovaná podľa príkazu generálneho prokurátora SR č. 11/2019 o postupe prokurátorov pri vybavovaní žiadostí o preskúmanie zákonnosti v predsúdnom trestnom konaní (ďalej len „príkaz“). Hoci doterajšia prax ukazuje, že podaním uvádzanej žiadosti sa nezriedka

⁶ DLUGOŠOVÁ, Z. Princíp subsidiarity a jeho prejav v rozhodovaní Ústavného súdu Slovenskej republiky. In DLUGOŠOVÁ, Z. (ed.) *Prístup k spravodlivosti – bariéry a východiská. Princíp subsidiarity v rozhodovaní súdov*. Poniky : Centrum pre podporu miestneho aktivizmu, 2005, s. 11.

⁷ Tamže, s. 11.

⁸ Ak napríklad sťažovateľ nevyužije v trestnom procese dovolanie, hoci existoval spôsobilý dovolací dôvod, ústavná sťažnosť je odmietnutá pre neprípustnosť práve z dôvodu nerešpektovania **kompetenčnej subsidiarity**. K tomu pozri uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 402/2025 zo 17. júla 2025, bod 13.

dosiahne sledovaný cieľ v trestnom procese a pred prípadnou ingerenciou Ústavného súdu SR, kosa naráža na kameň v tom, že daný opravný mechanizmus nie je zakotvený v zákone, resp. širšie, v akomkoľvek právnom predpise, ale v internom akte prokuratúry (v príkaze). Odtiaľ pramení v prekonanom a čiastočne stále aktuálnom rámci rozličný prístup jednotlivých senátov Ústavného súdu SR. Ten sa týka jednak (i) nevyhnutnosti vs. možnosti vyčerpania tejto žiadosti pred podaním ústavnej sťažnosti, jednak (ii) možnosti vs. neprípustnosti ústavného prieskumu rozhodnutia orgánu činného v trestnom konaní, ktoré už bolo preskúmané prokuratúrou na základe žiadosti a napokon dopadá na (iii) požiadavku kvality odôvodňovania jednotlivých aktov prokuratúry. Z pohľadu prepojenia s kompetenčnou subsidiaritou, ktorú uvádzajú vo svojich myšlienkach tak R. Procházka, ako aj J. Štiavnický a Z. Dluhošová, je tak podstatné hľadať odpoveď predovšetkým na otázku, či je možné ústavnú sťažnosť odmietnuť z procesných dôvodov pre nevyčerpanie žiadosti podľa príkazu, a teda, či v danom prípade existuje (resp. existovala alebo bude môcť existovať) predchádzajúca právomoc prokuratúry na konanie. V širšom rámci teda ide o otázku limitácie, resp. rozšírenia prístupu fyzických osôb a právnických osôb k spravodlivosti v podobe dostupnosti individuálnej, avšak zároveň kompetenčne subsidiárne danej právnej ochrany poskytovanej ústavným súdnictvom.

1. Kompetenčná subsidiarita ústavnej sťažnosti a príkaz generálneho prokurátora

Problematický vzťah formy a obsahu príkazu vyvolal viaceré diskutabilné situácie predovšetkým v judikatúre Ústavného súdu SR. Tá doznala podstatného vývoja. Postupovalo sa od najskôr vyhranene odlišných názorov smerom k hľadaniu strednej cesty, ktorá mala, aspoň podľa predpokladov, priniesť jednotný prístup. Ďalšia prax však ukazuje, že ani neskorší prístup senátov Ústavného súdu SR nie je k potrebe vyčerpania žiadosti podľa príkazu zo strany dotknutej osoby (kompetenčná subsidiarita) jednotný. Poďme však po poriadku, po časovej priamke vedenej rozhodovacou činnosťou Ústavného súdu SR.

V zmysle prvej línie názorov predstavuje žiadosť podľa príkazu účinný prostriedok nápravy (§ 132 ods. 2 zákona o Ústavnom súde SR),⁹ ktorého predošlé nevyužitie je sankcionované odmietnutím ústavnej sťažnosti podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona o Ústavnom súde SR ako neprípustnej. Kompetenčná subsidiarita sa teda uplatňuje. Ústavný súd vybavenie ústavnej sťažnosti odmietnutím odôvodňuje štandardnou formulkou, podľa ktorej *„subsidiarita ústavnej sťažnosti má pritom dimenziu formálnu i materiálnu. Formálna dimenzia znamená, že sťažovateľ pred podaním ústavnej sťažnosti musí „formálne“ podať všetky prostriedky na ochranu práv, ktorými disponuje, a materiálnou subsidiaritou je myslené to, že tieto prostriedky odôvodní spôsobom, ktorý všeobecnému súdu umožní ústavnoprávny prieskum. Pokiaľ právny predpis ustanoví, že v určitej procesnej situácii je príslušný na rozhodovanie o právach a slobodách jednot-*

⁹ Podľa tohto ustanovenia: „Ústavná sťažnosť je neprípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd.“

livca konkrétny orgán verejnej moci, bolo by zásahom do jeho právomoci a porušením princípu del'by moci (čl. 2 ods. 2 ústavy), pokiaľ by iný orgán o týchto právach rozhodoval bez toho, aby bola daná možnosť príslušnému orgánu na realizáciu jeho právomoci. Obidve tieto hľadiská preto treba reflektovať pri interpretácii a aplikácii jednotlivých inštitútov zákona o ústavnom súde, v danom prípade pre posúdenie prípustnosti ústavnej sťažnosti a príslušnosti ústavného súdu na jej prijatie na ďalšie konanie.¹⁰ Ak teda sťažovateľ pred Ústavným súdom SR napáda napríklad rozhodnutie prokurátora, ktoré bolo preskúmateľné nadriadeným prokurátorom práve žiadosťou podľa príkazu, ktorú však neuplatnil, ústavná sťažnosť je odsúdená na odmietnutie bez kvázi meritórneho prieskumu. Príkaz je totiž „vyjadrením osobitného oprávnenia generálneho prokurátora podľa § 10 ods. 2 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o prokuratúre“) vydávať príkazy, pokyny a iné služobné predpisy, ktoré sú záväzné pre všetkých prokurátorov, právnych čakatel'ov prokuratúry, asistentov prokurátorov a ostatných zamestnancov prokuratúry. Také oprávnenie má osobitnú povahu vo vzťahu k ostatným inštitútom zákona o prokuratúre a keďže je **príkaz pre prokurátorov záväzný, je postup podľa neho** (čl. 6 ods. 4 príkazu spolu s nadväzujúcimi ustanoveniami zákona o prokuratúre) **právnym prostriedkom na ochranu základných práv a slobôd podľa § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde**.¹¹ Podľa ďalšieho názoru Ústavného súdu SR platí, že „**príkazy generálneho prokurátora, ktorých vydávanie je tradičným využitím jeho pôsobnosti podľa zákona o prokuratúre, sú súčasťou zákonom vyvolaného pozitívno-právneho stavu, sú prokurátormi obligatórne rešpektované a bez zistenia ich obsahu nie je možné (vyčerpávajúco kvalifikované) poskytnutie právnej ochrany v oblasti, ktorej sa týka podaná ústavná sťažnosť**“.¹²

Ústavný súd SR konajúci v inom zložení v približne rovnakom čase (2020) zaujal k žiadosti podľa príkazu odlišný postoj. Príkaz generálneho prokurátora vydaný podľa § 10 ods. 2 zákona o prokuratúre¹³ nemožno s poukazom na obsah uvádzaného zákonného ustanovenia „považovať za všeobecne záväzný právny predpis, prípadne za výsledok zákonom delegovanej normotvorby. Ide iba o interný služobný predpis riadiacej povahy, ktorý tak adresátom výkonu prokurátorskej moci neumožňuje domáhať sa nárokovateľným spôsobom preskúmania zákonnosti právoplatného rozhodnutia v trestnom konaní.“¹⁴ Ako ďalej podotkol Ústavný súd SR (*in fine*), z pohľadu sťažovateľa to znamená, že Ústavný súd SR nemôže príkaz pojať do kategórie právnych predpisov, v medziach ktorých sa možno domáhať základného práva na súdnu a inú právnu ochranu (čl. 51 ods. 1 Ústavy SR). Žiadosť preto nemožno považovať za právny prostriedok, ktorý sťažovateľovi na účel ochrany jeho základných práv a slobôd priznáva zákon tak, ako to má na mysli § 132 ods. 2 zákona o Ústavnom súde SR. Rovnako tu nie je aplikovateľná ani

¹⁰ Napríklad uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 132/2020 zo 16. apríla 2020.

¹¹ Napríklad uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 420/2020 z 8. septembra 2020.

¹² Napríklad uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 463/2020 z 24. septembra 2020. Obdobné závery vyplývajú vo viac-menej podobnom zmysle aj z ďalších rozhodnutí Ústavného súdu SR. K tomu pozri napr. aj uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 303/2020 z 23. júna 2020.

¹³ Zákon č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov.

¹⁴ Uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 112/2020 z 2. apríla 2020.

štvrtá veta § 124 zákona o Ústavnom súde SR,¹⁵ keďže žiadosť nemá oporu v zákone, v dôsledku čoho ju nemožno kvalifikovať ako opravný prostriedok. Kompetenčná subsidiarita sa teda neuplatňuje. Ak sa sťažovateľ obrátil na Ústavný súd SR s požiadavkou o prieskum rozhodnutia, ktoré už bolo preskúmané na podklade žiadosti podľa príkazu, pričom súčasne uplynuli dva mesiace od nadobudnutia právoplatnosti takto preskúmaného rozhodnutia, sťažnosť bola v tomto rozsahu odmietnutá podľa § 56 ods. 2 písm. f) zákona o Ústavnom súde SR ako oneskorene podaná. Na druhej strane, ak sťažovateľ žiadal o preskúmanie upovedomenia prokuratúry, ktorým bolo preskúmané rozhodnutie orgánu činného v trestnom konaní práve na podklade žiadosti podľa príkazu, ústavná sťažnosť bola odmietnutá aj v tomto rozsahu, tentoraz však podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o Ústavnom súde SR ako zjavne neopodstatnená. Ústavný súd SR uviedol, že upovedomenie ako výsledok posúdenia žiadosti podľa príkazu bolo výsledkom procesného postupu, ktorý nenapĺňa požiadavku legality, pokiaľ ide o jeho právnu oporu. Pojmovým znakom opravného prieskumu právoplatných rozhodnutí v trestnom konaní je totiž jeho nárokovovo založená iniciovateľnosť subjektom stojacim mimo sústavu prokuratúry, ktorý je v pozícii adresáta výkonu jej verejnej moci. Oprávnenie fyzickej osoby alebo právnickej osoby podať žiadosť podľa príkazu však nie je nárokovateľné, pretože nemá náležitú oporu v zákonomnom právnom predpise. Opiera sa len o vnútorný predpis prokuratúry. Postoj príslušného prokurátora k takejto žiadosti, ako aj k jej vybaveniu, potom nachádza odraz iba v zodpovednosti služobnej (disciplinárnej), nie však v zodpovednosti voči podávateľovi žiadosti.¹⁶

Oba celkom kontrastujúce prístupy spôsobili z pohľadu prístupu sťažovateľov k ústavnej súdnej ochrane, teda optikou kompetenčnej subsidiarity, asi aj absurdné dôsledky. Procesná úspešnosť závisela od určenia senátu, ktorému vec napadne. Ak by sa sťažovateľ obrátil na Ústavný súd SR so žiadosťou o prieskum rozhodnutia napadnutého (avšak nenapadnutého, pozn.) žiadosťou podľa príkazu, prvý názorový prúd by sťažnosť odmietol ako neprípustnú podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona o Ústavnom súde SR pre nerešpektovanie požiadavky subsidiarity, pretože žiadosť považoval za právny prostriedok podľa § 132 ods. 2 zákona o Ústavnom súde SR. Zástancovia opačného názoru by však také rozhodnutie pri splnení ostatných podmienok konania zrejme kvázi meritórne preskúmali, pretože žiadosť nespĺňa požiadavky podľa § 132 ods. 2 zákona o Ústavnom súde SR. Ak by sa sťažovateľ obrátil pred podaním ústavnej sťažnosti na prokuratúru so žiadosťou o prieskum určitého rozhodnutia, a to podľa príkazu, taký prieskum by aj dosiahol, ale nie s výsledkom, o aký usiloval, a následne by sa obrátil na Ústavný súd SR s požiadavkou o prieskum rozhodnutia napadnutého i preskúmaného na podklade žiadosti, tak vybavenie veci by znovu záviselo od toho, ktorému senátu by ústavná sťažnosť napadla: Podľa prvého prístupu by bolo potrebné sťažnosť odmietnuť procesne podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o Ústavnom súde SR pre deficit právomoci.

¹⁵ Podľa tohto ustanovenia: „Ak bol vo veci podaný mimoriadny opravný prostriedok, lehota na podanie ústavnej sťažnosti vo vzťahu k rozhodnutiu, ktoré bolo mimoriadnym opravným prostriedkom napadnuté, začína plynúť od doručenia rozhodnutia o mimoriadnom opravnom prostriedku.“

¹⁶ Pozri uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 112/2020 z 2. apríla 2020.

Rozhodnutie už bolo skôr preskúmané žiadosťou podľa príkazu, ktorá spĺňa náležitosti právneho prostriedku v zmysle § 132 ods. 2 zákona o Ústavnom súde SR. Aplikujúc druhý názor, ústavnú sťažnosť by bolo možné posúdiť kvázi meritórne, ale len vtedy, ak bola podaná v dvojmesačnej lehote počítanej od právoplatnosti daného rozhodnutia; inak by ju bolo potrebné odmietnuť ako oneskorenú podľa § 56 ods. 2 písm. f) zákona o Ústavnom súde SR. Napokon, ak by sťažovateľ zvolil posledný z viacerých možných prístupov a Ústavný súd SR by požiadal o ochranu voči upovedomeniu vydanému v reakcii na žiadosť podľa príkazu, zasa by jeho procesný úspech závisel od náhodného výberu senátu: Kým zástancovia prvej línie by vec pri predbežnom prerokovaní zrejme kvázi meritórne preskúmali, opačné spektrum by to odmietlo, pretože žiadosť nespĺňa požiadavku zákonnosti. Zhrnuté a podčiarknuté, nedosiahnutie zhody o určitej otázke na Ústavnom súde SR šlo na ťarchu adresátov výkonu verejnej moci, ktorými boli v danom prípade sťažovatelia. Vec má nepochybne ľudskoprávny rozmer, keďže prístup k ochrane základných práv a slobôd závisel, ako už bolo naznačené, od jedného jediného faktora – zistenia senátu, ktorému vec napadla – teda od náhody. A to platí o to viac, že išlo o rámce trestného konania, ktoré sa nezriedka spájajú s obzvlášť závažnými zásahmi do základných práv.

Ústavný súd SR si nejednotnosť praxe časom uvedomoval a usiloval sa o nájdenie zmierlivého riešenia. V priebehu roka 2021 tak profiloval pokus o zjednocujúci moment šetriaci práva a slobody, keď uviedol, že „v súčasnosti prevláda na ústavnom súde názor, že ak sťažovateľ postupuje v zmysle príkazu generálneho prokurátora č. 11/2019 a po vyčerpaní tohto prostriedku nápravy sa obráti na ústavný súd v lehote dvoch mesiacov od doručenia oznámenia o vybavení takého podnetu, potom ústavný súd ústavnú sťažnosť považuje za podanú v zákonnej lehote. Ak však v prípade, že sťažovateľ túto možnosť nevyužije, vzhľadom na to, že nejde o opravný prostriedok, ktorý je zakotvený v zákone a jeho publikácia neprezumuje vedomosť sťažovateľa, ústavný súd nepovažuje ústavnú sťažnosť za predčasne podanú.“¹⁷

Ak sa teda sťažovateľ obráti na Ústavný súd SR s priamou požiadavkou o prieskum rozhodnutia orgánu činného v trestnom konaní bez predošlého uplatnenia žiadosti o jeho prieskum podľa príkazu, Ústavný súd SR dané rozhodnutie kvázi meritórne preskúma. Pokiaľ sťažovateľ najskôr požiada o prieskum rozhodnutia prokuratúru žiadosťou podľa príkazu, neuspeje, a následne podá ústavnú sťažnosť proti tomu istému (prokuratúrou už posúdenému) rozhodnutiu v dvojmesačnej lehote počítanej od doručenia upovedomenia o vybavení žiadosti, aj takú vec Ústavný súd SR kvázi meritórne preskúma. Ústavný súd SR teda v druhom prípade neskúma až „koncové“ upovedomenie vydané podľa príkazu, ale rozhodnutie už preskúmané podľa príkazu podústavným orgánom – prokuratúrou.¹⁸ V konečnom dôsledku sa tak na Ústavnom súde SR realizuje v podstate ďalší a duplicitný prieskum rozhodnutia, ktoré už bolo podrobené vecnému prieskumu v trestnom konaní na prokuratúre – hoci na podklade opravného mechanizmu svojho druhu (*sui generis*),

¹⁷ Nález Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 197/2021 z 29. júla 2021, bod 59.

¹⁸ Napríklad uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 100/2022 zo 17. februára 2022, body 1, 7, 9 a 15. V podobnom ladení aj nález Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 459/2021 z 10. marca 2022.

ktorému chýba zákonný podklad. Niet teda pochyb o tom, že Ústavný súd SR sa v roku 2021 usiloval o nájdenie takého riešenia, aby sťažovateľov (ne)úspech nezávisel od náhodného určenia senátu, ktorému ústavná sťažnosť pripadla. To treba z ľudskoprávneho uhla nepochybne privítať. Na druhej strane platí, že účel konania o ústavnej sťažnosti môže byť iný, ako je účel trestných opravných konaní. Ústavná sťažnosť nie je zameraná na ďalšiu revíziu záverov trestného konania a intenzita zisteného pochybenia musí pri jej vyhovení dosiahnuť určitú ústavno-právnu intenzitu, ktorá nemusí byť rovnaká, ako to je v intenciách trestného konania. Ako uviedol Ústavný súd SR,¹⁹ ústavná sťažnosť je, na rozdiel od opravných prostriedkov budovaných „zdola“, konštruovaná dodatočne – „zhora“, aby pokryla rozhodnutia a zásahy verejnej moci v ich celej šírke a rozmanitosti. Hoci si tento zjednocujúci záver, ako bolo uvedené vyššie, osvojili niektoré senáty, napokon nemal dlhé trvanie. Ako vyplýva z ďalšej spleti pavučín rozhodnutí, ktorú uplietol pomyselný pavúk žijúci na košickej Hlavnej ulici, na Ústavnom súde SR stále nemajú jasno o tom, ako sa vyrovnáť s príkazom. Pavučiny sú to rozličné, zistiteľné vo väčšinou-vých názoroch senátov, v odlišných stanoviskách, odborných diskusiách a podobne.

Nežiaduce pavúcie vlákna však vznikajú aj na strane sťažovateľov, ktorí využívajú nevyjasnenú pozíciu ohľadom príkazu vo svoj prospech. Možno identifikovať situácie, kde dotknutá osoba podá proti určitému rozhodnutiu súbežne, resp. v krátkej časovej nadväznosti jednak (i) žiadosť podľa príkazu, jednako (ii) ústavnú sťažnosť. Obe podania sú pritom často takmer rovnako odôvodnené. Deje sa tak so zrejším očakávaním – „*ak nevyjde jedno, vyjde druhé*“, alebo inak, „*hádám aspoň niečo vyjde*“. O jednej veci teda bežia dve konania naraz, jedno v zameraní ústavného procesu na Ústavnom súde SR a jedno v rámci „jednoduchého trestného práva“ na prokuratúre. Niet pochyb o tom, že pri už zmienenom odlišnom poslaní ústavnej sťažnosti a opravných prostriedkov v trestnom konaní môžu obe konania ústiť v odlišný záver. To je celkom prirodzené a dá to logika veci. Nie je vylúčené, že Ústavný súd SR by, nepochybne v dobrej viere, posúdil vec inak ako prokuratúra – a to platí aj opačne. Postupom času, ak Ústavný súd SR zistil, že isté rozhodnutie bolo napadnuté žiadosťou podľa príkazu ešte pred podaním ústavnej sťažnosti, resp. naraz, pričom takto začaté „opravné trestné konanie *sui generis*“ v čase rozhodovania o ústavnej sťažnosti ešte prebiehalo, prípadne už skončilo s určitým výsledkom, sťažnosť odmietol pre nedostatok právomoci. Využitím žiadosti v zmysle príkazu sťažovateľ uznal, „*že považuje orgány prokuratúry za orgány s relevantnou pôsobnosťou v jeho veci. (...) Sťažovateľ podaním žiadosti, ako aj podaním ústavnej sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, vedome vytvoril stav „dvojkoľajnosti konania“, keď by o tej istej veci mali súbežne rozhodovať dva orgány verejnej moci (krajská prokuratúra a ústavný súd), čo nie je v podmienkach právneho štátu rešpektujúceho princíp právnej istoty ústavne aprobovateľné. Sťažovateľ sa nemôže obrátiť s opravným prostriedkom na iný orgán verejnej moci a zároveň s ústavnou sťažnosťou na ústavný súd, keď oba procesne oslovené orgány môžu dospieť k rôznym záverom o tej istej otázke vo vzťahu k identickému preskúmanému rozhodnutiu alebo postupu (vrátane otázky pôsobnosti*

¹⁹ Napríklad uznesenia Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 50/2015 z 22. januára 2015, sp. zn. II. ÚS 356/2016 z 26. apríla 2016 alebo sp. zn. IV. ÚS 65/2025 z 11. februára 2025.

orgánu konajúceho paralelne s ústavným súdom). Uvedené prichádza do úvahy a právomoc ústavného súdu môže byť prípadne založená len pri prieskume postupu alebo rozhodnutia orgánu, na ktorý sa sťažovateľ finálne (naostatok) obrátil, ústavným súdom. **Inými slovami, ústavný súd nemôže hodnotiť, či bola procesná iniciatíva sťažovateľa (predchádzajúca ústavnej sťažnosti alebo súbežná s ňou) orientovaná správne (v dimenzii ústavnej udržateľnosti) inak ako prieskumom reakcie dotknutého orgánu na prostriedok nápravy uplatnený sťažovateľom proti tomuto orgánu (zásada subsidiarity právomoci ústavného súdu chronicky zdôrazňovaná v jeho judikatúre).** Prieskumná právomoc krajskej prokuratúry návrhovo konštituovaná sťažovateľom je teda určujúca pre vylúčenie právomoci ústavného súdu preskúmať identické rozhodnutie, keďže predchádza jeho právomoci, preto je dôvod na odmietnutie ústavnej sťažnosti podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.²⁰ V citovanej pasáži teda Ústavný súd SR nesporne uznal nielen to, že (i) súbežné uplatnenie žiadosti podľa príkazu a ústavnej sťažnosti zakladá prekážku postupu konania o ústavnej sťažnosti, ale aj to, že (ii) obdobnú prekážku zakladá aj následné uplatnenie ústavnej sťažnosti proti rozhodnutiu už preskúmanému prokuratúrou na základe príkazu. Do istej miery odlišná situácia nastáva, ak (iii) sťažovateľ napadne určité rozhodnutie najskôr ústavnou sťažnosťou a následne rovnako odôvodnenou žiadosťou, pričom v čase rozhodovania o ústavnej sťažnosti je vo veci na prokuratúre už pre sťažovateľa úspešne rozhodnuté. Predmet konania o ústavnej sťažnosti teda v treťom prípade odpadol, čo možno v rámci ústavného procesu riešiť dvomi spôsobmi smerujúcimi k tomu istému dôsledku: jednak sa ponúka možnosť aplikácie pôvodne anglo-americkej doktríny sudcovej zdržanlivosti – bezpredmetnosti (*mootness*),²¹ jednak sa vytvára priestor na „tuzemské, resp. kontinentálne“ riešenie, ktorým je zastavenie konania podľa § 161 ods. 2 Civilného sporového poriadku v spojení s § 62 zákona o Ústavnom súde SR. Povedané inými slovami: vo všetkých troch situáciách sa sťažovateľ môže na Ústavný súd SR obrátiť až so žiadosťou o súdny prieskum upovedomenia vydaného na podklade žiadosti podľa príkazu, nie so žiadosťou o ďalší prieskum rozhodnutia, na ktoré dané upovedomenie reagovalo.²² A to nepochybne vyvoláva ďalšie zreteľné odchýlky v právnych

²⁰ Uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 556/2024 z 2. októbra 2024.

²¹ Uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 43/2025 z 29. januára 2025. Doktrína *mootness* predstavuje popri ďalších anglo-amerických doktrínach, napríklad koncepte politickej otázky alebo doktríne nezrelosti veci (*ripeness*), stav, kde založená príslušnosť ústavného súdnictva ešte neznamená, že súd bude skutočne riešiť každý spor práve z dôvodu uplatnenia doktrín sudcovského sebaobmedzenia. Ide tak o jednu z hraníc príslušnosti ústavného súdu. Obrazne povedané, ide o vymedzenie určitého teritória, kam ústavné súdy nechodia. Blížšie KYSELA, J., STÁDNÍK, J. Kam ústavní soud nechodí (a nejen o tom). In *Právnik*. Roč. 160, č. 11, 2021, s. 910 a nasl. Konkrétne, koncepcia *mootness* znamená v slovenských podmienkach stav, keď sa už spor skončil alebo bol vyriešený inak ako v ústavnom súdnictve a so zreteľom na princíp minimalizácie zásahov do právoplatne skončených konaní a hospodárnosť konania už nemá ďalší zmysel v konaní v danej veci pokračovať. K tomu bližšie napríklad uznesenia Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 242/08 z 28. augusta 2008, sp. zn. III. ÚS 543/2016 zo 17. augusta 2016 alebo sp. zn. III. ÚS 3/2025 zo 16. januára 2025. Z amerického prostredia k doktríne *mootness* bližšie CHERMERINSKY, E. *Constitutional law : Principles and Policies*. 7th edition. Wolters Kluwer Legal & Regulatory U.S., 2023, s. 129 a nasl.

²² V takom duchu napríklad aj uznesenia Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 498/2022 z 9. novembra 2022, sp. zn. II. ÚS 42/2023 z 25. januára 2023, sp. zn. II. ÚS 324/2024 z 18. júna 2024, sp. zn. IV. ÚS 342/2024 z 2.

názoroch. Prístup, keď sa na Ústavnom súde SR skúma až konečná trestnoprocenčná „vi-sačka“, predstavuje zreteľný odklon od záverov nálezu sp. zn. III. ÚS 197/2021 z 29. júla 2021. Aj empirické zistenia poukazujú, že Ústavný súd SR sa postupne odkláňa od nemožnosti skúmať takú „koncovku“ preto, lebo pramení v internom príkaze (a je teda výsledkom procesného postupu, ktorý nenapĺňa požiadavku zákonnosti, pokiaľ ide o jeho právnu oporu) a upovedomenie podľa príkazu podrobuje kvázi meritórnemu prieskumu.

Problematicky sa však javí ďalšia okolnosť, a to rozsah prieskumu upovedomenia vydaného podľa príkazu. Ak sa sťažovateľ obráti na Ústavný súd SR najskôr s požiadavkou o prieskum rozhodnutia orgánu činného v trestnom konaní, ktoré napadol aj žiadosťou podľa príkazu na prokuratúre, ústavná sťažnosť sa javí „na odmietnutie“. Napríklad Ústavný súd SR už zmieňovaným uznesením sp. zn. I. ÚS 556/2024 z 2. októbra 2024 ústavnú sťažnosť odmietol pre nedostatok právomoci, keďže právomoc prokuratúry v danej veci predchádzala právomoci Ústavného súdu SR. Pretože sťažovateľ na prokuratúre nebol úspešný, v podstate podľa návodu poskytnutého mu Ústavným súdom SR vo veci sp. zn. I. ÚS 556/2024 sa na Ústavný súd SR obrátil opätovne, tentoraz však s požiadavkou o prieskum upovedomenia vydaného na podklade príkazu. Ústavnému súdu SR treba z pohľadu právnej istoty vysloviť pochvalu, keďže „dodrжал slovo“, splnil si svoj vlastný metodický manuál a upovedomenie podrobil kvázi meritórnemu prieskumu. V podstatnom podotkol to, že **obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR je aj právo na riadne odôvodnenie upovedomenia vydaného v reakcii na žiadosť podľa príkazu**. Preto aj upovedomenie musí spĺňať požiadavky na také odôvodnenie, ktoré odpovie na podstatné námietky sťažovateľa a dá mu na nich aspoň stručnú odpoveď.²³ Ústavný súd SR tak nerobil rozdiel medzi požiadavkami na kvalitu odôvodnenia aktu aplikácie práva a aktu aplikácie internej regulácie. Na oba akty aplikoval v podstate rovnaké kritériá a vo vzťahu k odôvodneniu upovedomenia odkázal na judikatúru o odôvodňovaní rozhodnutí s legálnou oporou. Upovedomenie podľa príkazu teda musí spĺňať v podstate obdobné kvalitatívne požiadavky, ako odôvodnenie akéhokoľvek výsledku činnosti orgánov činných v trestnom konaní (rozhodnutia), ktoré má zákonný podklad. Napokon, v súlade s ustálenou judikatúrou existujúcou pre posudzovanie odôvodnení rozhodnutí vydaných v inštančnom postupe, Ústavný súd SR posúdil odôvodnenie upovedomenia v jednote s odôvodnením rozhodnutí, ktoré mu predchádzali.

Takýto názor však nie je na Ústavnom súde SR ustálený. Z inej, v podstate súbežnej praxe, možno práve s dôrazom na pôvod upovedomenia v internej inštrukcii zistiť pokus o vykonanie vecne limitovaného prieskumu upovedomení. Napríklad vo veci sp. zn. III. ÚS 386/2024 Ústavný súd SR zvýraznil, že napadnutým bolo **len** upovedomenie s podkladom v príkaze, od čoho sa odvíjal rozsah ústavnoprávneho prieskumu z hľadís-

júla 2024, sp. zn. III. ÚS 442/2024 zo 4. septembra 2024, sp. zn. III. ÚS 475/2024 z 19. septembra 2024, sp. zn. I. ÚS 88/2025 z 13. februára 2025, sp. zn. I. ÚS 149/2025 z 11. marca 2025, sp. zn. I. ÚS 151/2025 z 11. marca 2025, sp. zn. III. ÚS 148/2025 z 13. marca 2025, sp. zn. IV. ÚS 143/2025 z 8. apríla 2025.

²³ Uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 83/2025 z 25. februára 2025. V obdobnom význame napríklad aj uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 467/2024 z 3. septembra 2024.

ka požadovanej ochrany práv sťažovateľa. Upovedomenie bolo vydané v režime príkazu, pričom žiadosti podľa príkazu „*nemožno za žiadnych okolností považovať za riadny ani mimoriadny opravný prostriedok v zmysle príslušného procesnoprávného predpisu, ktorým sa riadi trestné konanie. A sú to práve rozhodnutia o opravných prostriedkoch trestného konania, proti ktorým prioritne náleží uplatňovanie ochrany podľa čl. 127 ods. 1 ústavy. Za týchto okolností je oprávnenie ústavného súdu vo vzťahu k napadnutému upovedomeniu generálnej prokuratúry limitované na skúmanie, či sa generálna prokuratúra podaniami – žiadosťami sťažovateľa adekvátne zaoberala a o výsledku ich vybavenia ho informovala.*“²⁴ Ústavný súd SR dodáva, že zvlášť pri absencii akéhokoľvek (nieto ešte ústavne relevantného) napadnutia podstatných rozhodnutí orgánov činných v trestnom konaní, nemôže konštatovať neprípustný zásah do základných práv. Pritom sťažovateľom dáva s istým seba samého obmedzujúcim prieskumným prístupom najavo, že možnosť napadnúť ústavnou sťažnosťou rozhodnutie (napríklad uznesenie krajskej prokuratúry) ako rozhodnutie o riadnom opravnom prostriedku v zmysle Trestného poriadku,²⁵ nevyužili.²⁶ Metodické poslanstvo je teda jasné: Ústavnou sťažnosťou nestačí napadnúť výsledok činnosti prokuratúry podľa príkazu, pretože sťažovateľ sa so zreteľom na jeho interný charakter oboje o možnosť plného ústavnoprávného prieskumu. Ak sťažovateľ mieni dosiahnuť plný kvázi meritórny prieskum, má napadnúť ústavnou sťažnosťou v podstate znovu duplicitne aj rozhodnutia, ktoré vydaniu upovedomenia príkazu predchádzali, a ktoré už boli prokuratúrou preskúmané v intenciách trestného práva. Ústavný súd SR týmto prístupom znovu nabáda sťažovateľov, aby zároveň s aktom vydaným podľa príkazu napádali aj rozhodnutia vydané v nižšom inštančnom postupe.

V ďalšom možno upriamiť pozornosť na menšinový názor,²⁷ ktorý sa na Ústavnom súde SR profiloval po roku 2021 (koncom roka 2023). Tento názor opäť cieľi k potrebe priameho napádania určitého rozhodnutia bez predošlej žiadosti podľa príkazu – inak sťažovateľ riskuje odmietnutie ústavnej sťažnosti pre oneskorenosť. R. Šorl v odkazovanom disente rozsiahlo spochybňuje koncepciu internej normotvorby prokuratúry, ktorá nemôže nahrádzať tvorbu práva. V podstatnom poukazuje na nasledujúce: čo je mimoriadny opravný prostriedok, môže ustanoviť len zákon; § 10 ods. 2 zákona o prokuratúre nie je delegáciou normotvornej právomoci NR SR na generálneho prokurátora a umožňuje vydávať len vnútorné akty riadenia; príkaz by nemohol byť podrobený ani kontrole ústavnosti podľa čl. 125 ods. 1 Ústavy SR, keďže nejde o všeobecne záväzný právny predpis (jeho akceptácia ako právne relevantného regulatívu pre uplatnenie základného

²⁴ Uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 386/2024 z 22. augusta 2024. Podobne napríklad aj uznesenia Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 28/2024 z 18. januára 2024, I. ÚS 589/2024 z 22. októbra 2024, sp. zn. I. ÚS 2/2025 zo 16. januára 2025.

²⁵ Zákon č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov.

²⁶ Pozri napríklad uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 589/2024 z 22. októbra 2024, body 21, 22, 23, 24 a 32, resp. uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 2/2025 zo 16. januára 2025, body 16, 17, 18, 19 a 29.

²⁷ V podrobnostiach pozri odlišné stanovisko sudcu R. Šorla k uzneseniu Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 526/2023 z 31. októbra 2023.

práva na inú právnu ochranu by znamenala, že generálny prokurátor môže tvoriť procesné právo); príkaz nezaväzuje tých, ktorí sa na zložkách prokuratúry domáhajú základného práva na inú právnu ochranu, keďže nejde o všeobecne záväzný právny predpis uverejňovaný v Zbierke zákonov SR. Rozlíšenie prameňov práva od interných normatívnych pokynov nie je podľa R. Šorla v právnom štáte neúčelnou formalitou, ale základom materiálneho právneho štátu. Štát a orgány verejnej moci (vrátane generálneho prokurátora) nemôžu občanov nútiť dodržiavať pravidlá, ktoré majú mimoprávnú povahu (I. ÚS 505/2015). Rovnako im takéto paralelné pravidlá nemôžu ponúkať mimo pravidiel upravených v zákonoch. R. Šorl dodáva, že hierarchia prokuratúry a pokyny nadriadených prokurátorov charakterizujú vnútorné usporiadanie organizácie prokuratúry a nevyjadrujú zákonnú povinnosť prokuratúry zaoberať sa žiadosťou podľa príkazu.

Záver

Meritórne úvahy usilujúce o vyriešenie (i) dodržania požiadavky právneho podkladu opravných prostriedkov v trestnom konaní na strane jednej a (ii) ochrany práva dobromyseľných sťažovateľov na reálny prístup k Ústavnému súdu SR na strane druhej treba uviesť vo viacerých „vyvažovacích“ aspektoch. Možno hovoriť o prelúsknutí kolízie *de lege lata*, a to z hľadiska obsahového, a aj z pohľadu, ako by také riešenie bolo možné procesno-technicky obsiahnuť. Pritom možno uvažovať aj o potrebe zmeny právneho stavu v rovine *de lege ferenda*.

Právnym základom vydania príkazu je blanketová norma § 10 ods. 2 zákona o prokuratúre, podľa ktorého generálny prokurátor na plnenie úloh vydáva príkazy, pokyny a iné služobné predpisy, ktoré sú záväzné pre všetkých prokurátorov, právnych čakatel'ov prokuratúry, asistentov prokurátorov a ostatných zamestnancov prokuratúry. Tomu korešponduje nielen jeho názov „príkaz“, príznačne typický pre internú inštrukciu,²⁸ ale aj jeho vyhlásenie v zbierke služobných predpisov generálneho prokurátora. Táto zbierka podľa svojho obsahu vôbec nemá charakter štátnej publikačnej normy, ale väčšmi interného úradného vestníka.²⁹ Odtiaľ vyplýva bez potreby ďalšieho špekulovania prinajmenej jedna skutočnosť: príkaz by nemal byť právnym predpisom so všeobecnou záväznosťou, ale mal by byť internou inštrukciou, ktorá by mala zaväzovať nanajvýš vnútorne, teda len prokurátorov a ďalšie osoby uvedené v § 10 ods. 2 zákona o prokuratúre vo vertikálnych vnútroorganizačných vzťahoch prokuratúry. Norma § 10 ods. 2 zákona o prokuratúre nepredstavuje podklad, ktorý by generálnemu prokurátorovi zabezpečoval možnosť vydávať predpisy pre neurčitý počet nepodriadených osôb.

Slovesný spôsob vyslovujúci želanie (konjunktív) nie je v predošlom odseku používaný náhodne. Realita, teda čím príkaz je, sa líši od predpokladu, teda od toho, čím by podľa § 10 ods. 2 zákona o prokuratúre mal byť. Príkaz totiž podľa svojho čl. 1 reguluje

²⁸ DOBROVIČOVÁ, G. Pramene práva. In BRÖSTL, A. a kol. *Teória práva*. Plzeň : Aleš Čeněk, 2013, s. 66.

²⁹ V danej zbierke sú vyhlásené (príkladom) akty týkajúce sa špecializácie prokurátorov, komisií generálnej prokuratúry, organizačné poriadky a podobne, slovom – interné inštrukcie.

postup prokurátora pri vybavovaní podania, ktorým sa podávateľ, teda osoba akýmkoľvek spôsobom nepodriadená generálnemu prokurátorovi (napríklad obvinený alebo oznamovateľ trestného činu), domáha preskúmania zákonnosti rozhodnutí a postupov orgánov činných v trestnom konaní. Príkaz pozostáva z ďalších ôsmich článkov, ktoré prevažne tiež nenاسvedčujú, že by malo ísť o interný akt riadenia: Obsahuje všeobecné ustanovenia o vybavovaní žiadosti, otázky formálnych a obsahových náležitostí žiadosti, vecnú príslušnosť na vybavenie žiadosti, postup prokurátora po doručení a pri vybavovaní žiadosti, súčinnosť pri vybavovaní žiadosti a napokon intertemporálne a časové súvislosti. Konkrétne upravuje napríklad to, že podanie nepodriadenej osoby treba posudzovať podľa obsahu, na aké podanie nepodriadenej osoby nemožno prihliadnuť, výzvu na doplnenie podania adresovanú nepodriadenej osobe, lehoty, prijímanie opatrení na odstránenie nežiaduceho stavu dotýkajúceho sa nepodriadenej osoby a pod. Slovom, to všetko sú veci určené osobám stojacim mimo prokuratúru, hádam s výnimkou čl. 4 daného príkazu upravujúceho to, čo by obsahom internej inštrukcie vydané hierarchicky budovanou prokuratúrou, aj byť mohlo (príslušnosť prokuratúry na vybavenie žiadosti).

Povedané inými slovami, interný akt riadenia zakladá pre prokuratúru demokratického právneho štátu kompetenciu na prieskum postupov a aplikačných aktov policajtov a prokuratúr vydaných v trestnom konaní podľa zákona adresovaných subjektom mimo prokuratúry. Také riešenie je však v príkrom rozpore tak s poznatkami teórie štátu, ako aj teórie práva. Z pohľadu vedy o štáte totiž niet pochyb, že kompetencia orgánu verejnej moci musí byť vymedzená v právnom predpise so silou prinajmenej zákona. Kompetencia (akákoľvek) teda nemôže byť určená v podzákonnom predpise, a už vôbec nie v riadiacom akte adresovanom organizačno- alebo administratívno-právne podriadeným subjektom. Navyše, právo vydávať právne predpisy je podľa Ústavného súdu SR právom, ktoré možno odvodiť len z Ústavy SR. Normotvorná právomoc tak musí mať právny základ v Ústave SR a generálny prokurátor takou výsadou nedisponuje.³⁰ Tomu v podstate zodpovedá aj názor, podľa ktorého ak „ústavnoprávna norma odkazuje na zákon, nie je vylúčená úprava podrobností nižšími normatívnymi aktami (intra legem), a teda zákon môže splnomocniť štátny orgán na vydanie podzákonných právnych aktov, ale podľa nášho názoru len vtedy, ak ústavná úprava znie „zákonom alebo na základe zákona“ (čl. 120 ods. 1) alebo „na základe zákona a v jeho medziach“ (čl. 123). Ak dikcia ústavy je „zákonom“ (čl. 58 ods. 1), podrobnosti ustanoví zákon (čl. 39 ods. 3), „ustanoví zákon (čl. 42 ods. 1; čl. 58 ods. 2; čl. 92 ods. 2)“, nie je – podľa nášho názoru – prípustné ďalšie zákonné zmocnenie na vydanie ďalšieho podzákonného aktu.“³¹ Myšlienky I. Kanárika už pri prvom pohľade na ústavný text o prokuratúre zo strany generálneho prokurátora rešpektované nie sú. Zároveň sa však takto relativizujú aj právnoteoretické poznatky o zákonnosti, pretože jednou z normatívnych požiadaviek kladených na legislatívnu stránku zákonnosti je práve vymedzenie právomoci a kompetencie ústavou, ústavným

³⁰ Bod 6 odlišného stanoviska sudcu R. Šorla k uzneseniu Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 526/2023 z 31. októbra 2023 a nález Ústavného súdu SR sp. zn. PL. ÚS 17/96 zo 4. marca 1998.

³¹ KANÁRIK, I. *Zvrchovanosť zákona (aktuálne otázky v slovenskom právnom poriadku)*. Košice : Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, 2003, s. 12.

zákonem, resp. zákonem, ale nikdy nie podzákonným aktom a už vôbec nie neprávny materiálom. Napokon, treba zdôrazniť, že hoci interná inštrukcia môže vyvolávať vonkajšie dôsledky, regulovanie takých dôsledkov by nemalo byť drvivým obsahom služobného aktu riadenia. Externým dôsledkom býva najmä výklad právnych noriem, ktorý je záväzný pre podriadené orgány a zamestnancov pri rozhodovaní o právach a povinnostiach účastníkov konania, teda vo vonkajších vzťahoch verejnej správy,³² istotne nie zkladanie nového opravného procesu pri aplikácii práva. Takýmto prístupom sa § 10 ods. 2 zákona o prokuratúre míňa účelu, pre ktorý ho zákonodarca prijal. Povedané inými slovami, internou normotvorbou prokuratúry sa nahrádza to, čo by malo byť výsledkom právnej normotvorby prinajmenej na úrovni zákona.

Vzniká teda otázka k snahe o určité všeobecne prospešné riešenie.

Programovo platí, že príkaz bude treba čím skôr eliminovať, len bude potrebné nájsť vhodnú cestu. Právnym predpisom príkaz nie je, čo značí, že v konaní o súlade právnych predpisov podľa čl. 125 ods. 1 ústavy ho preskúmať nemožno. Ústavný súd je v tomto smere, ako správne uvádza R. Šorl, bezmocný. Prvoradým prelúsknutím problému by bolo, ak by príkaz zbavil účinkov jeho pôvodca. Prokuratúra by si mohla s istou sebareflexiou uvedomiť, že spôsob regulácie pomocou interných inštrukcií dosahoval nesmiernej intenzity v totalitných socialistických systémoch,³³ nie v právnom štáte 21. storočia v podmienkach demokratického zriadenia. Počet inšancií trestného konania, resp. šírku a hĺbku ich vybavenia, by mal riešiť nevyhnutne zákonodarca. Ten, ak by mal názor, že právny prostriedok podľa príkazu je v demokratickom a právnom štáte potrebný, tak by ho mal zaviesť plnokrvnou cestou. Má sa na mysli – vo formálnom prameni práva, teda koncepcie a v zákone. Možno totiž uvažovať, že súčasné riešenie zavedené prokuratúrou predstavuje nadstavbu, ktorá vybočuje z aktuálnej paradigmy opravných prostriedkov v trestnom procese. Tým sa do istej miery, najmä z hľadiska počtu prieskumných inšancií, stiera ideové **všeobecne záväzné** nastavenie trestného opravného procesu tak, ako ho predpokladal demokraticky ustanovený zákonodarca.

Kým však interná inštrukcia existuje (má sa na mysli – do času, kým nebude zrušená, čo by bol ideálny prípad), tak u nepodriadených osôb vyvoláva isté očakávania. Zakladá často dobrú vieru, teda nádej v odstránenie vadných aktov najskôr v prirodzenom prostredí orgánov činných v trestnom konaní. Tieto očakávania nemožno ponechať bez ochrany. Na Ústavnom súde SR sa vyskytli riešenia, z ktorých viaceré boli v podstate hraničné. Sťažovateľom zrejme nemožno upierať prístup k spravodlivosti na najvyššej vnútroštátnej úrovni tým, že Ústavný súd SR procesne odmietne poskytnutie ochrany tak voči rozhodnutiu preskúmanému žiadosťou podľa príkazu, ako aj nadväzujúcim prieskumným aktom vydaným práve podľa príkazu. Na druhej strane, z hľadiska princípu kompetenčnej subsidiarity konania podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy SR spomínaného v priereze odbornej spisby v úvode tohto príspevku, rešpektovania požiadavky sudcovskej zdržanlivosti a vyhýbania sa sudcovskému aktivizmu nie je zrejme namieste ani opätovné preskúmanie rozhodnutia policajta, resp. prokurátora, ktoré už posúdila proku-

³² BOGUSZAK, J., ČAPEK, J., GERLOCH, A. *Teorie práva*. Praha : ASPI, 2004, s. 79.

³³ BOGUSZAK, J., ČAPEK, J., GERLOCH, A. *Teorie práva*, s. 79.

ratúra na podklade príkazu. Jednotný metodický manuál by teda mohol byť nasledujúci:

1) Ak sťažovateľ požiada Ústavný súd SR o prieskum formy alebo postupu orgánu činného v trestnom konaní, ktorý bolo napadnuteľný žiadosťou podľa príkazu, ale napadnutý v skutočnosti nebol, nemožno upierať prístup k spravodlivosti požiadavkou vyčerpania žiadosti podľa príkazu. Také rozhodnutie treba na Ústavnom súde SR preskúmať, pretože príkaz nie je všeobecne záväzný a ani neprezumuje vedomosť sťažovateľa o ňom. Sťažovateľ teda vyčerpal zákonné prostriedky, žiadosť za účinný prostriedok ochrany práv (§ 132 ods. 2 zákona o Ústavnom súde SR) subjektívne nepovažoval, resp. o nej ani nevedel, a teda obrátil sa na Ústavný súd SR. Nemožno tak trvať na striktnom uplatňovaní princípu kompetenčnej subsidiarity.

2) Ak sťažovateľ požiada Ústavný súd SR o prieskum formy alebo postupu orgánu činného v trestnom konaní, ktorý bol napadnuteľný a aj skutočne napadnutý žiadosťou podľa príkazu, a takto bol prokuratúrou už preskúmaný, resp. prieskum prokuratúrou nie je ukončený, je namieste ústavnú sťažnosť odmietnuť z procesných dôvodov. Pôjde o odmietnutie pre neprípustnosť. Sťažovateľ sám považoval žiadosť podľa príkazu za dostatočný prostriedok ochrany práv, mal o ňom vedomosť a o nápravu usiloval v súlade s princípom kompetenčnej subsidiarity v rámci trestného konania. Opačný prístup by predstavoval obraz aktivistického ústavného súdnictva a prílišného súdneho centralizmu. Pritom by nebol akceptovaný ani princíp subsidiarity, podľa ktorého by mala byť na poskytnutie ochrany práv primárne povolaná nižšia rozhodovacia úroveň, ak je zabezpečenia ochrany spôsobilá.³⁴ Takto spôsobilý stupeň pritom v danej situácii existoval, dotknutý subjekt sa naň obrátil, a dostal aj odpoveď.

3) Ak sťažovateľ požiada Ústavný súd SR „až“ o prieskum upovedomenia vydaného podľa príkazu, je namieste ústavnú sťažnosť kvázi-meritórne vybaviť. Aj v tejto situácii sťažovateľ sám považoval žiadosť podľa príkazu za účinný prostriedok nápravy a princíp kompetenčnej subsidiarity rešpektoval, teda aktivoval. V zmysle judikatúry EŠLP musí mať účinný prostriedok nápravy preventívny účinok (zamedzí ďalšiemu porušovaniu práv), reparačný účinok (dodatočne odškodní či inak napraviť dôsledky zásahu do práv), musí byť reálne dostupný (keď sťažovateľ má reálnu možnosť ho iniciovať a dosiahnuť ním preskúmanie svojej veci) a konanie o náprave musí prebiehať podľa jasných

³⁴ Ako uvádza H. Ch. Scheu, súčasné chápanie subsidiarity je predovšetkým výsledkom historického procesu. Hlavná myšlienka, z ktorej vychádzajú aj aktuálne pokusy o definíciu subsidiarity, je obsiahnutá v encyklike pápeža Pia XI. (1922 – 1939) *Quadragesimo anno* (1931): „*Je celkom určite pravdivé a dejiny to potvrdzujú, že kvôli zmeneným podmienkam mnohé veci môžu vykonávať už len veľké združenia, hoci sa nimi predtým zaoberali aj malé. Predsa však musí ostať jasná veľmi dôležitá zásada v sociálnej filozofii: ak je nepovolené odobrať jednotlivcom to, čo môžu vykonávať vlastnými silami a vlastným úsilím a prideliť to spoločenstvu, tak je nespravodlivé preniesť na väčšiu a vyššiu spoločnosť to, čo môžu vykonávať menšie a nižšie spoločenstvá.*“ Inak povedané – väčšia jednotka, v danom prípade Ústavný súd SR, by mala zasahovať až v prípade, ak menšia jednotka, v tejto situácii prokuratúra, danú úlohu nezvláda. K tomu SCHEU, H. Ch. Pojem a geneza princípu subsidiarity. In GEORGIEV, J. (ed.) *Princíp subsidiarity v právni teorii a praxi*. Praha : CEVRO Institut, 2007, s. 16; SIERPOWSKA, I. Zasada pomocniczości w pomocy społecznej. In *Przegląd Prawa i Administracji*. Tom. 79, 2009, s. 204 a nasl. a PIUS XI. *Quadragesimo anno*, [online], 1931, [cit. 6.5.2025] Dostupné na: <https://www.kbs.sk/obsah/sekcia/h/dokumenty-a-vyhlasenia/p/dokumenty-papezov/c/quadragesimo-anno>.

a predvídateľných pravidiel v primeranej rýchlosti. Prax zreteľne ukazuje, že žiadosť podľa príkazu je spôsobilá plniť preventívny aj reparačný charakter účinnej ochrany práv, konanie o náprave prebieha podľa predvídateľných pravidiel a v primeranom čase a pre sťažovateľov je vo všeobecnosti účinná smerom k ochrane ich práv. Samotnú účinnosť tohto právneho prostriedku nápravy je možné potenciálne spochybniť jedine prostredníctvom kritéria dostupnosti, keďže príkaz nie je všeobecne verejne dostupný. Táto skutočnosť vyvoláva pochybnosti o jeho schopnosti byť verejnosti dostupný spôsobom, ktorý by vytváral každému reálnu možnosť jeho využitia. Pochybnosti sú však rozptýlené konaním sťažovateľa, ktorý sám žiadosťou podľa príkazu požiada prokuratúru o preskúmanie zákonnosti určitého postupu, resp. rozhodnutia. Kritérium dostupnosti je tak splnené a vo vzťahu k sťažovateľovi aj preukázané.³⁵ Práve z uvádzaných dôvodov však treba upovedomenie podľa príkazu podrobiť plnohodnotnej kontrole, ktorou sa nemyslí formálne izolované skúmanie, ale materiálne jednotný prieskum v spojitosti s právnymi aktami, ktoré mu v inštančnom postupe predchádzali.

Problémom praxe Ústavného súdu SR, v ktorej možno za ostatných približne 5 rokov zistiť prinajmenej dva obmedzujúce prístupy a zlatú strednú cestu (jednu či dve), je teda nejednotnosť. III. senát Ústavného súdu SR sa v roku 2021 chvályhodne usiloval o dosiahnutie jednotnej línie. Jeho názor však nebol rešpektovaný už v krátkej časovej nadväznosti. Na rozdiel od uvedenej metodiky, ktorá sa od názoru R. Šorla³⁶ odchyľuje, na tomto mieste možno dať R. Šorlovi za pravdu v tom, že rozkolísané právne názory senátov nemožno riešiť akokoľvek úprimne mysleným senátnym konštatovaním o prevládajúcom názore na Ústavnom súde SR. Ako uvádza R. Šorl, zákon o Ústavnom súde SR pojem „prevládajúci názor“ nepozná. Pozná len odchyľujúce sa právne názory senátov. Zákonom predpokladaným nástrojom nápravy takého stavu však nie sú nenormatívne odkazy na „prevládajúci“ právny názor, ale postupy podľa § 13 zákona o Ústavnom súde SR. Práve tie sú v konečnom dôsledku spôsobilé viesť k jasnému záveru o tom, ktorý z týchto právnych názorov treba považovať za správny.³⁷ Avizované volanie po potrebe zjednotenia rozkmotrenej senátnej praxe plénom Ústavného súdu SR ostalo, na škodu vecí, zatiaľ nevyslyšané. Ak teda žiaden odchyľujúci sa senát dosiaľ nepodal návrh na zjednotenie právnych názorov podľa § 13 ods. 1 zákona o Ústavnom súde SR, mohol by to byť predseda Ústavného súdu SR, ktorý by s poukazom na § 13 ods. 3 zákona o Ústavnom súde SR mohol predložiť plénu návrh na zjednotenie právnych názorov. Zjednocovacím rozhodnutím by boli senáty Ústavného súdu SR pri rozhodovaní ďalších obdobných vecí viazané. Tým by sa v **súčasnej legislatívnej situácii (teda v rovine *de lege lata*)** učinilo zadosť princípu právnej istoty ako podstatnej náležitosti demokratického a právneho štátu, za ktorý sa Slovenská republika v zmysle Ústavy SR vyhlasuje.

³⁵ Porovnaj uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 165/2025 z 11. marca 2025.

³⁶ Odlišné stanovisko sudcu R. Šorla k uzneseniu Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 526/2023 z 31. októbra 2023.

³⁷ Bod 11 odlišného stanoviska sudcu R. Šorla k uzneseniu Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 526/2023 z 31. októbra 2023.

Literatúra

- BÁRÁNY, E. Teoretické súvislosti právnej regulácie výkladu práva. In *Právny obzor*. Roč. 107, č. 2, 2024, č. 2
- BOGUSZAK, J., ČAPEK, J., GERLOCH, A. *Teorie práva*. Praha : ASPI, 2004
- BRÖSTL, A. a kol. *Teória práva*. Plzeň : Aleš Čeněk, 2013
- CHEMERINSKY, E. *Constitutional law : Principles and Policies*. 7th edition. Wolters Kluwer Legal & Regulatory U.S., 2023
- DLUGOŠOVÁ, Z. Princíp subsidiarity a jeho prejavy v rozhodovaní Ústavného súdu Slovenskej republiky. In DLUGOŠOVÁ, Z. (ed.) *Prístup k spravodlivosti – bariéry a východiská. Princíp subsidiarity v rozhodovaní súdov. Poniky : Centrum pre podporu miestneho aktivizmu*, 2005
- KANÁRIK, I. *Zvrchovanosť zákona (aktuálne otázky v slovenskom právnom poriadku)*. Košice : Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, 2003
- KNAPP, V. *Teorie práva*. Praha : C. H. Beck, 1995
- KYSELA, J., STÁDNÍK, J. Kam ústavní soud nechodí (a nejen o tom). In *Právnik*. Roč. 160, č. 11, 2021
- PIUS XI.: Quadagesimo anno, [online], 1931, [cit. 6.5.2025] Dostupné na: <https://www.kbs.sk/obsah/sekcia/h/dokumenty-a-vyhlasenia/p/dokumenty-papezov/c/quadagesimo-anno>.
- PROCHÁZKA, R. Subsidiarita – kompetenčný princíp alebo princíp vecnej opodstatnenosti? In DLUGOŠOVÁ, Z. (ed.) *Prístup k spravodlivosti – bariéry a východiská. Princíp subsidiarity v rozhodovaní súdov. Poniky : Centrum pre podporu miestneho aktivizmu*, 2005
- SCHEU, H. Ch. Pojem a geneze principu subsidiarity. In GEORGIEV, J. (ed.) *Princíp subsidiarity v právni teorii a praxi*. Praha : CEVRO Institut, 2007
- SIERPOWSKA, I. Zasada pomocniczości w pomocy społecznej. In *Przegląd Prawa i Administracji*. Tom. 79, 2009
- ŠTIAVNICKÝ, J. Princíp subsidiarity v českej a slovenskej súdnej moci. In Hloušek, V., Šimíček, V. (eds.) *Dělna soudní moci v České republice*. Brno : Masarykova univerzita v Brně, Mezinárodní politologický ústav, 2004
- Nález Ústavného súdu SR sp. zn. PL. ÚS 17/96 zo 4. marca 1998
- Nález Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 197/2021 z 29. júla 2021
- Nález Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 459/2021 z 10. marca 2022
- Uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 242/08 z 28. augusta 2008
- Uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 50/2015 z 22. januára 2015
- Uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 356/2016 z 26. apríla 2016
- Uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 543/2016 zo 17. augusta 2016
- Uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 112/2020 z 2. apríla 2020
- Uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 132/2020 zo 16. apríla 2020
- Uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 303/2020 z 23. júna 2020
- Uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 420/2020 z 8. septembra 2020
- Uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 463/2020 z 24. septembra 2020
- Uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 100/2022 zo 17. februára 2022
- Uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 498/2022 z 9. novembra 2022
- Uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 42/2023 z 25. januára 2023
- Uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 28/2024 z 18. januára 2024
- Uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 324/2024 z 18. júna 2024
- Uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 342/2024 z 2. júla 2024
- Uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 386/2024 z 22. augusta 2024
- Uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 467/2024 z 3. septembra 2024
- Uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 442/2024 zo 4. septembra 2024
- Uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 475/2024 z 19. septembra 2024
- Uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 556/2024 z 2. októbra 2024
- Uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 589/2024 z 22. októbra 2024
- Uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 2/2025 zo 16. januára 2025

Uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 3/2025 zo 16. januára 2025
Uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 43/2025 z 29. januára 2025
Uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 65/2025 z 11. februára 2025
Uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 88/2025 z 13. februára 2025
Uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 83/2025 z 25. februára 2025
Uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 149/2025 z 11. marca 2025
Uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 151/2025 z 11. marca 2025
Uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 165/2025 z 11. marca 2025
Uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 148/2025 z 13. marca 2025
Uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 143/2025 z 8. apríla 2025
Uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 402/2025 zo 17. júla 2025
Odlišné stanovisko sudcu R. Šorla k uzneseniu Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 526/2023 z 31. októbra 2023